

ANAÏS NIN

Henry și June

Din

Jurnalul dragostei

necenzurat
1931-1932

Cu o introducere de RUPERT POLE

Traducere din engleză de
LUANA SCHIDU

HUMANITAS
fiction

Introducere

Anaïs Nin a știut foarte devreme că avea să devină scriitoare. La șapte ani își semna povestirile „Anaïs Nin, membră a Academiei Franceze“. A scris în franceza ei de școlăriță numeroase povestiri și piese ce păreau să izvorască spontan dintr-o imaginație spectaculoasă, sporită de nevoia ei de a-și domina cei doi frați mai mici. Acest lucru, a descoperit ea, nu putea fi obținut decât spunându-le povești nesfârșite și distribuindu-i în „producțiile“ ei dramatice.

În 1914, când avea unsprezece ani, și-a început jurnalul, astăzi celebru, ca pe o serie de scrisori către tatăl ei, care își abandonase familia. Și-a considerat jurnalul un confident și a scris în el aproape zilnic, pe tot parcursul vieții – în franceză până în 1920, iar după aceea în engleză. (Jurnalele scrise de mână, cuprinzând aproximativ 35 000 de pagini, se află acum la Secția de colecții speciale a UCLA.) Disciplina de a scrie zilnic fără cititori ori cenzură i-a dat lui Anaïs Nin, de-a lungul anilor, ușurința de a-și descrie emoțiile de moment, acea obișnuință cultivată ce avea să-și găsească împlinirea în perioada *Henry și June*, care a început în 1931.

A scris continuu, atât ficțiune, cât și jurnal, încă patruzeci și cinci de ani. Între Anaïs, scriitoarea de jurnal, și Anaïs, romanciera, a fost întotdeauna o relație încordată. În 1933 scria în jurnal: „Cartea mea [un roman] și jurnalul meu se calcă permanent pe bătăături. Nu pot nici să le separ, nici să le reconciliesz. Le trădez pe amândouă. Sunt totuși mai fidelă jurnalului. Voi pune pagini din el în carte, dar

niciodată pagini din carte în jurnal, dovedindu-mi fidelitatea omenească față de autenticitatea omenească a jurnalului“.

La sfârșitul anilor '20, John Erskine i-a spus lui Anaïs că jurnalul conține cele mai bune scrieri ale ei, iar în mintea ei a început să încolțească o idee ce avea să-i permită să publice „multe pagini“ din el. La vremea aceea, ar fi putut apărea și integral; nu avea nimic de ascuns. Începând de atunci, a conceput mai multe planuri de publicare: să transforme jurnalul în ficțiune, să-l publice sub formă diaristică, dar cu nume fictive, sau sub formă de jurnal, cu nume atât fictive, cât și reale. Însă din 1932, când a început cu Henry Miller ceea ce avea să devină căutarea de o viață întregă a dragostei perfecte, și-a dat seama că nu-și va putea publica niciodată jurnalul fără a-l răni pe soțul ei, Hugh Guiler, precum și pe alții. A început în schimb să publice ficțiune.

Pe la mijlocul anilor '50, după ce nuvelele și romanele ei nu i-au adus mai mult decât o recunoaștere mediocră, s-a gândit la o altă metodă posibilă de a-și publica jurnalul fără a risca să prejudicieze pe nimeni. A hotărât să folosească nume reale și să scoată tot ce ținea de viața ei personală, de soțul și de amanții ei. După ce va citi *Henry și June*, oricine cunoaște jurnalul publicat inițial (1966) își va da seama ce realizare ingenioasă a fost. Anaïs diarista își va fi datat probabil acel prim jurnal cu începutul lui real, în 1914. Dar Anaïs romanciera, vocea dominantă, a ales să-l înceapă cu 1931, perioada cea mai interesantă și mai spectaculoasă din viața ei, când tocmai îi cunoscuse pe Henry și June Miller.

Volumul de față pune acea perioadă într-o perspectivă nouă, scoțând la lumină fragmente care au fost șterse din jurnalul inițial și nu au mai fost publicate până în prezent. A fost dorința lui Anaïs să fie spusă întreaga poveste.

Textul este luat din jurnalele anilor 1932-1936, intitulate *June, Posedații, Henry, Apoteoză și prăbușire și Jurnalul unei posedate*, scrise din octombrie 1931 până în octombrie 1932. A fost redactat astfel încât să se concentreze pe povestea lui Anaïs, Henry și June. Materialele apărute în

Jurnalul lui Anaïs Nin, 1931-1934 au fost excluse în cea mai mare parte, cu excepția câtorva fragmente reluate aici pentru a oferi o relatare coerentă.

În scrierea jurnalului, aceasta este perioada cea mai prolifică. Numai în 1932 Anaïs a umplut șase caiete. Acestea includ primele ei încercări de scriere erotică. Tânăra catolică puritană care nu era în stare să-și descrie în jurnal experiențele obscene (pentru mintea ei inocentă) de model încerca acum să-și consemneze aventurile sexuale. A fost influențată, firește, de stilul și vocabularul lui Henry Miller. În cele din urmă, vocea ei unică prevalează, iar stilul îi reflectă frenezia trupească și emoțională din acest an de apogeu. Nu va mai fi niciodată atât de sălbatică, deși odiseea ei sexuală va continua încă mulți ani.

RUPERT POLE
Executor, Trustul Anaïs Nin
Los Angeles, California
Februarie 1986

Paris. Octombrie 1931

Vărul meu Eduardo a venit ieri la Louveciennes. Am stat de vorbă șase ore. A ajuns la concluzia pe care o intuiam și eu: că am nevoie de cineva mai matur, de un tată, de un bărbat mai puternic decât mine, de un amant care să mă conducă în dragoste, pentru că tot restul e în prea mare măsură ceva autocreat. Nevoia de a crește și de a trăi intens e atât de puternică în mine, încât nu-i pot rezista. Voi lucra, îmi voi iubi soțul, dar mă voi împlini.

În timp ce vorbeam, Eduardo a început brusc să tremure și m-a luat de mână. Mi-a spus că îi aparțineam dintotdeauna; că între noi se afla un obstacol: teama lui de impotență, pentru că stârnisem în el mai întâi dragostea ideală. Suferea dându-și seama că amândoi eram în căutarea unei experiențe pe care ne-am fi putut-o oferi reciproc. Și mie mi se părea ciudat. Nu pot avea tocmai bărbații pe care-i doresc. Dar sunt hotărâtă să trăiesc o astfel de experiență atunci când îmi va ieși în cale.

„Senzualitatea este o forță secretă a corpului meu“, i-am spus lui Eduardo. „Într-o zi se va arăta, sănătoasă și amplă. Așteaptă puțin.“

Sau nu e ăsta secretul obstacolului dintre noi? Că genul lui e femeia trupeșă, zdravănă, cu picioarele pe pământ, în timp ce eu voi fi întotdeauna prostituata virgină, îngerul pervers, femeia cu două fețe, sinistră și sfântă deopotrivă.

Timp de o săptămână întreagă, Hugo a venit acasă foarte târziu, iar eu am rămas veselă și degajată, așa cum îmi promiseseam. Apoi, vineri, el s-a îngrijorat și a zis: „Tu-ți dai seama că e opt fără douăzeci, că am întârziat foarte mult? Spune ceva!“ Și am izbucnit amândoi în râs. Nu i-a plăcut indiferența mea.

Pe de altă parte, certurile noastre, atunci când sunt, par mai dure și mai umorale. Sunt oare toate emoțiile noastre mai puternice acum, că le dăm frâu liber? E o anumită disperare în împăcărilor noastre, o violență nouă atât în furie, cât și în dragoste. Nu rămâne decât problema geloziei. Este singurul obstacol în calea libertății noastre totale. Nu pot nici măcar să pomenesc despre dorința mea de a merge la un cabaret unde să dansăm cu dansatori profesioniști.

Acum îl numesc pe Hugo „micul meu magnat“. Are un nou birou personal, de mărimea unui studio. Întreaga clădire a băncii este magnifică și mă inspiră. Adeseori îl aștept în sala de conferințe, unde sunt picturi murale cu New Yorkul văzut din avion, și simt vibrația New Yorkului ajungând până la mine. Nu-i mai critic munca, pentru că acest conflict îl ucide. Am acceptat amândoi bancherul de geniu ca pe o realitate și artistul ca pe o foarte vagă posibilitate. Cu toate acestea, psihologia, fiind gândire științifică, a devenit o punte reușită între munca lui la bancă și scrisul meu. O astfel de punte o poate trece fără mari hurducături.

E adevărat, cum spune Hugo, că îmi desfășor gândurile și speculațiile în jurnal și că el devine conștient de durerea pe care i-o pot provoca numai atunci când se întâmplă vreun incident. Eu sunt însă jurnalul *lui*. El nu poate gândi cu voce tare decât cu mine sau prin mine. Astfel, duminică dimineața a început să se gândească cu voce tare la aceleași lucruri pe care le scriesem și eu în jurnal, nevoia de orgie, de împlinire în alte direcții. Și-a dat seama de asta în mijlocul propriului discurs. Își dorea să meargă la Balul de la Quatz Art. A fost la fel de uluit ca și mine de schimbarea bruscă a expresiei sale, de felul în care i s-au lăsat colțurile gurii,

de trezirea unor instincte care nu mai ieșiseră niciodată până atunci la suprafață.

Intelectual, mă așteptam la asta, dar m-a făcut prof. Am simțit un conflict acut între a-l ajuta să-și accepte propria natură și a apăra dragostea noastră. Rugându-l să mă ierte pentru slăbiciunea mea, plângeam. A fost tandru și a regretat cu disperare – mi-a făcut promisiuni sălbatice pe care nu le-am acceptat. Când mi-am epuizat suferința, am ieșit împreună în grădină.

I-am oferit tot felul de soluții: una era să mă lase să plec la Zürich să studiez, oferindu-și astfel o libertate temporară. Ne-am dat seama limpede că n-am fi putut suporta să ne trăim noile experiențe unul sub ochii celuilalt. O alta era să-l las să locuiască la Paris o vreme, iar eu să rămân la Louveciennes și să-i spun mamei că era plecat într-o călătorie. Nu-i ceream decât timp și distanță între noi, pentru a mă ajuta să înfrunt viața în care ne aruncam.

A refuzat. Mi-a spus că nu-mi putea suporta absența acum. Pur și simplu, făcuserăm o greșală; înaintaserăm prea rapid. Ridicaserăm probleme cu care fizic nu eram în stare să ne confruntăm. Era epuizat, aproape bolnav, și eu la fel.

Vrem să ne bucurăm o vreme de noua noastră apropiere, să trăim în întregime în prezent, să amânăm alte lucruri. Nu cerem unul de la celălalt decât timp pentru a deveni din nou rezonabili, pentru a ne accepta pe noi și noile condiții.

L-am întrebat pe Eduardo:

— Este dorința de orgii una dintre acele experiențe prin care trebuie neapărat să treci? Și, odată epuizată experiența, poți să mergi mai departe, fără a reveni dorința?

— Nu, a răspuns el. Viața instinctului eliberat este compusă din straturi. Primul strat duce la al doilea, al doilea la al treilea și așa mai departe. În cele din urmă, totul duce la plăceri anormale.

Cum puteam eu și Hugo să ne păstrăm vie dragostea, în această eliberare a instinctelor, nu știa. Experiențele fizice,

lipsite de bucuriile dragostei, au nevoie de deformări și perversiuni pentru obținerea plăcerii. Plăcerile anormaleucid gustul pentru cele normale.

Eu și Hugo știam toate astea. Aseară, când am vorbit, mi-a jurat că nu dorește pe nimeni altcineva. Și eu sunt îndrăgostită de el, așa că am lăsat deoparte discuțiile. Totuși, amenințarea acelor instincte neînfrânate persistă, își are germenii chiar în dragostea noastră.

noiembrie

N-am fost niciodată atât de fericiți ori atât de nefericiți. Certurile noastre sunt monstruoase, cumplite, violente. Suntem amândoi furioși până în pragul nebuniei; ne dorim moartea. Fața mi-e răvășită de lacrimi, mi se umflă venele de la tâmplă. Lui Hugo îi tremură buzele. Un țipăt de-al meu îl face să se arunce brusc în brațele mele, suspinând. Apoi mă dorește fizic. Plângem, ne sărutăm și avem orgasm în același timp. Iar în clipa următoare ne analizăm și stăm de vorbă rațional. Parcă ar fi viața rușilor din *Idiotul*. Isterie. În momentele mai calme, mă minunez de extravaganta sentimentelor noastre. Plictiseala și liniștea s-au dus pentru totdeauna.

Ne întrebam ieri, în mijlocul unei certe: „Ce se întâmplă cu noi? Nu ne-am mai spus niciodată lucruri atât de îngrozitoare!“ Apoi Hugo a zis:

— E luna noastră de miere și suntem agitați.

— Ești sigur? l-am întrebat neîncrezătoare.

— Poate nu pare, a zis el râzând, dar așa e. Pur și simplu dăm pe dinafară de emoții. Nu ne putem păstra echilibrul.

O lună de miere matură, cu șapte ani întârziere, plină de spaima de viață. Între două certuri suntem profund fericiți. Rai și iad deopotrivă. Liberi și înrobiți deopotrivă.

Uneori parcă am ști că singurul lucru care ne poate apropia acum este trăirea fierbinte, acea intensitate pe care o aflăm în amanți ori amante. Am creat inconștient o relație de

efervescentă maximă în siguranța și liniștea căsniciei. Ne lărgim cercul suferințelor și plăcerilor în cadrul cercului căminului și al celor două identități ale noastre. Este felul nostru de a ne apăra de intruziuni, de necunoscut.

decembrie

L-am cunoscut pe Henry Miller.

A venit la prânz cu Richard Osborn, un avocat care trebuia să-mi dea o consultație în legătură cu contractul pentru cartea mea despre Lawrence.

Când a ieșit din mașină și a pornit spre ușa lângă care așteptam, am văzut un bărbat care îmi plăcea. În scrierile sale este flamboaiant, viril, animalic, magnific. E un bărbat pe care viața îl îmbată, îmi ziceam. E ca mine.

În mijlocul prânzului, când discutam cu seriozitate despre cărți și Richard pornise o lungă tiradă, Henry a început să râdă. A zis:

— Nu de tine râd, Richard, dar nu mă pot abține! Nu mă interesează deloc, chiar deloc cine are dreptate! Sunt prea fericit. Pur și simplu sunt atât de fericit în clipa asta, cu toate culorile din jurul meu, cu vinul. Clipa e minunată, absolut minunată!

Râdea aproape cu lacrimi. Era beat, ca și mine. Mă încălzisem, eram amețită și fericită.

Am stat de vorbă ore-n șir. Henry spune cele mai adevărate și mai profunde lucruri și are un fel al lui de-a rosti „hmmm“, urmându-și propria călătorie introspectivă.

Înainte de a-l cunoaște pe Henry, eram absorbită de cartea mea despre Lawrence. O publică Edward Titus și eu lucrez cu asistentul lui, Lawrence Drake.

— De unde sunteți? mă întreabă el, la prima noastră întâlnire.

— Sunt pe jumătate spaniolă, pe jumătate franțuzoaică. Dar am crescut în America.

— Fără îndoială ați supraviețuit transplantării.

Pare ironic. Dar eu știu cum stau lucrurile.

Își face treaba cu mult entuziasm și foarte repede. Îi sunt recunoscătoare. Spune că sunt o romantică. Mă supăr.

— M-am săturat de romantismul meu!

Are un cap interesant – viu, cu accente puternice date de ochii negri, părul negru, pielea măslinie, gura și nările senzuale, un profil frumos. Arată ca un spaniol, dar este evreu – rus, îmi spune. Mă deconcentrează. Pare sensibil, ușor de rănit. Vorbesc cu prudență.

Când mă duce la el ca să trecem în revistă corecturile, îmi spune că îl interesez. Nu-mi dau seama de ce – pare să aibă o grămadă de experiență; de ce își bate capul cu o începătoare? Discutam, dar evaziv. Lucrăm, dar nu foarte bine. Nu am încredere în el. Când îmi spune lucruri drăguțe, mă gândesc că se bazează pe lipsa mea de experiență. Când mă cuprinde cu brațul, mă gândesc că se amuză cu o femeiușcă excesiv de sensibilă și ridicolă. Când devine mai impetuos, îmi feresc fața, deranjată de senzația nouă a mustății lui. Măinile îmi sunt reci și umede. Îi spun deschis:

— N-ar trebui să flirtați cu o femeie care nu știe să flirteze. Seriozitatea mea îl amuză. Spune:

— Poate că sunteți genul de femeie care nu vrea să rănească bărbații.

A fost umilit. Când i se pare să am zis: „Mă plictisiți“, sare în sus ca mușcat de șarpe. Eu nu spun astfel de lucruri. E foarte impetuos, foarte puternic, dar nu mă plictisește. Răspund la cel de-al patrulea sau al cincilea sărut. Încep să mă simt ca beată. Așa că mă ridic și spun, incoerent:

— Acum o să plec – pentru mine, fără dragoste nu se poate.

Mă ațâță. Mă mușcă de ureche și mă sărută, îmi place ferocitatea lui. Mă aruncă pe canapea câteva clipe, dar reușesc să scap. Sunt conștientă de dorința lui. Îmi plac gura lui și forța pricepută a brațelor, dar dorința lui mă sperie, mă respinge. Îmi spun că e așa pentru că nu-l iubesc. M-a

tulburat, dar nu-l iubesc, nu-l doresc. Îndată ce-mi dau seama de asta (dorința lui, îndreptată spre mine, e ca o sabie între noi), mă eliberez și plec, fără a-l răni în nici un fel.

Îmi zic: ei bine, nu voiam decât plăcerea, fără sentiment. Dar ceva mă reține. Există în mine ceva neatins, netulburat, care mă comandă. Acest lucru va trebui mișcat dacă e să mă mișc cu toată ființa mea. Mă gândesc la asta în metrou și mă rătăcesc.

Câteva zile mai târziu l-am cunoscut pe Henry. Așteptam să-l cunosc de parcă asta avea să rezolve ceva și așa s-a și-ntâmpat. Când l-am văzut, mi-am zis: iată un bărbat pe care l-aș putea iubi. Și nu-mi era frică.

Apoi citesc romanul lui Drake și descopăr un Drake nebănuț – străin, dezrădăcinat, fantastic, straniu. Un realist exasperat de realitate.

Imediat dorința lui încetează să-mi provoace repulsie. S-a format o legătură firavă între două stranietați. Răspund imaginației sale cu a mea. În roman încearcă să-și ascundă o parte din sentimente. De unde știi? Nu sunt perfect integrate în poveste. Se află acolo pentru că au ieșit la suprafață natural. Chiar și numele de Lawrence Drake este inventat.

Sunt două moduri de a ajunge la mine: prin săruturi sau prin imaginație. Dar există o ierarhie: numai săruturile nu ajung. Mă gândeam la asta aseară, după ce am închis cartea lui Drake. Știam că avea să-mi ia ani întregi să-l uit pe John [Erskine], pentru că el a fost cel care-a tulburat pentru prima oară izvorul secret al vieții mele.

Nu e nimic din Drake în carte, sunt convinsă. El detestă părțile care mie îmi plac. Totul a fost scris obiectiv, conștient, până și fantezia a fost atent planificată. Stabilim asta la începutul următoarei mele vizite. Foarte bine. Încep să văd lucrurile mai limpede. Acum știi de ce nu am avut încredere în el în prima zi. Acțiunile lui sunt lipsite atât de simțire, cât și de imaginație. Ele sunt motivate de simple obișnuințe de viață, acumulare și analiză. E o lăcustă. Acum a făcut un